

Rimnada sistemica da dretg communal dalla vischnaunca da Sagogn

---

Nummera 710.01

Tetel Lescha d'aua e canalisaziun

Ediziun Revisiun dils 27.11.2000
Ediziun dils 30.04.1982

Remplazza regulativ d'aua dils 27.03.1971 e reglement da canalisaziun
dils 20.06.1970

Valeivel 27.11.2000

Remarcas preliminaras

Ord motivs da simplificaziun serefereschon indicaziuns da persunas, funcziuns e mistregns en questa publicaziun uffiziala mintgamai sin omisduas schlatteinas, expriu ch'ei vegn menziunau explicit zatgei auter.

Davosa correctura informala 10.03.2024 tras Thomas Candrian

Cuntegn

I. Disposiziuns generalas	3
II. Colligiament da schischoms	5
A. Obligaziun da colligiament	5
B. Colligiament	7
C. Manteniment	8
III. Provediment d'aua en spezial	9
A. En general	9
B. Retratga d'aua	9
C. Prescripziuns tecnicas	11
D. Hidrants	13
E. Fontaunas publicas	13
F. Provediment d'aua privat	14
IV. Dismessa d'aua tschuffa en spezial	14
A. Sort dallas auas tschuffas e deflusiun	14
B. Prescripziuns da baghegiar e da menaschi	16
V. Procedura da dar lubientscha	18
VI. Finanziaziun	20
A. En general	20
B. Contribuziun da colligiazium: En general	21
C. Contribuziun da colligiazium: tariffa dallas contribuziuns	22
D. Contribuziun da colligiazium: incasso dallas contribuziuns	23
E. Contribuziuns da diever	24
VII. Execuziun e dretg legal	25
VIII. Disposiziuns finalas	26

I. Disposiziuns generalas

Applicaziun

Art. 1

¹ Quei regulativ vala per gl'entir territori dalla vischnaunca. Plinavon vegn el applicaus per schischoms ordeifer il territori communal ils quals ein ni vegnan colligiai alla canalisaziun ni acquaduct dalla vischnaunca.

² La subordinaziun al present regulativ ei da normar cun la vischnaunca tras contract.

³ La suprastanza sa excluder l'applicaziun per schischoms che san vegnir colligiai directamein cun las lingias d'ina vischnaunca vischinonta aschilunsch che la subordinaziun da quels ein cumpigliai legaimen en las prescripziuns dalla vischnaunca vischinonta.

Camp
d'applicaziun

Art. 2

¹ Quest regulativ vegn applicaus per l'erecziun, extensium, miada e per il manteniment dallas lingias d'aua e da deflusiun dils implonts annex.

² Per implonts d'aua e canalisaziun che vegnan baghegiai ed eregi en rama d'in plan da quartier, valan las prescripziuns Balla lescha da baghegiar per il plan da quartier. Schilunsch che prescripziuns spezialas mauncan, ein las prescripziuns da quei regulativ era d'observar ella procedura dil plan da quartier.

Classificaziun
dils implonts
d'aua e
canalisaziun

Art. 3

¹ Ils implonts d'aua e canalisaziun vegnan classificai tenor ils possesurs en implonts publics e privats. Tier ils implonts d'aua e canalisaziun saudan tuts implonts eregi dalla vischnaunca ni dall'assoziazion serenera dalla Foppa tenor il plan d'avertura general sco era implonts eregi en rama da plans da quartier

² Implonts da deflusiun privats ein colligiazions cun la casa, lingias vitier la casa, lingias egl intern da baghetgs sco lingias d'aua jastra eregidas da privats, sereneras singulas, zavraders etc.

Erecziun e menaschi dils impionts d'aua e canalisaziun

Art. 4

¹ Erecziun e menaschi dils implonts d'aua e canalisaziun ein en principi, cun exepziun dils implonts dall'Assoziaziun serenera dalla Foppa, caussa dalla vischnaunca. Resalvau resta l'erecziun ni finanziaziun prematura d'implonts dalla secund'etappa tras possessurs da schischom interessai (art. 75 LB).

Dretg da traversar e scamond da baghegiar

Art. 5

¹ Conducts publics vegnan eregi ton sco pusseivel en areal da vias, ni dadens las lingias da baghegiar lubidas, ni da distanzas da confins.

² Ils proprietaris da schischom ein obligai da vertir la traversada e dislocaziun da lingias publicas, tureras, hidrants etc. sin lur terren.

³ Semidan ils basegns dil toc terren engraviu, sto la vischnaunca surprender ils cuosts per dislocar la lingia, aschilunsch ch'igl ei buca vegniu fatg in'otra entelgientscha il mument dalla cessiun dil dretg da traversada.

⁴ Sin tuts trasses dils conducts communal e distanza da 2 m da mintga vart astgan negins baghetgs ed implonts privats vegnir eregi. L'istanza da baghegiar sa far exepziuns sch'igl ei segir che las controllas e reparaturas vid las lingias vegnan buca impedidas ni pli caras. Eventuals cuosts carschi ein da metter a quen a tal che retscheiva ina lubientscha exepziunala. L'obligaziun da surprender ils cuosts supplementaris ei da menziunar ella lubientscha exepziunala.

⁵ Dretgs publics da traversar cun conducts tenor determinaziun legala sto la suprastonza schar purtar el cudisch funsil dalla vischnaunca.

Implonts privats
d'aua e
canalisaziun

Art. 6

¹ Implonts d'aua e canalisaziun ein d'eregiar dils proprietaris da schischom tenor las prescripziuns dalla vischnaunca. La suprastonza decida principalmein il punct da colligiaziun, la direcziun e dimensiun dallas lingias privatas, la posiziun dil dumbrader d'aua sco autras eventualas disposiziuns da baghegiar.

² Ils cuosts per l'erecziun, il manteniment e schubergiar ils implonts privats d'aua e canallisaziun ein diltuttatfatg causa dils proprietaris.

³ Il dretg da traversar cun conducts per lingias privatas sedreza suenter art. 691 CCS.

Lubientscha
exepziunala

Art. 7

¹ En cass da relaziuns extraordinarias e nua che las determinaziuns dil regulativ muntassen ina direzia disproporziunala, sa la suprastonza conceder singulas exepziuns dallas prescripziuns, sch'igl interess public vegn cheutras buca donnegiaus.

² Lubientschas exepziunalas san vegnir colligiadas cun condiziuns e servituts declaradas terminontas ni revocablas (revers). Servituts e revers ein da menziunar el cudisch funsil sin cuost dil retschevider dalla lubientscha.

³ Ina lubientscha exepziunala concedida ei da revocar aschigleiti che las premissas da sia cumpartgida ein curdadas naven.

II. Colligiament da schischoms

A. Obligaziun da colligiament

Obligaziun da
colligiament

Art. 8

¹ Cumpriu quei che tangescha il project da canalisaziun ed acquaduct ein tuttas deflusiuns sco era baghetgs ed implonts che basegnan aua da colligiar als concucts publics.

² Baghetgs existents ordeifer il project general ein da colligiar aschilunsch che lur colligiazium allas reits publicas ei cunvegnenta ed comportabla.

³ Baghetgs novs ein da colligiar als conducts publics ensemmen cun lur erecziun. Per baghetgs existents decida la suprastonza il mument dalla colligiazium. En quei mument sto il possessur pertuccont sez sclauder sin moda cumpetenta e sin ses agens cuosts ses implonts privats.

Dispensa
dall'obligaziun
da colligiamet

Art. 9

¹ La vischnaunca sa dispensar proprietaris dalla colligiazium agl acquaduct communal, ils quals possedan in agen acquaduct cun sufizienta aua schubra senza menda cun sufizient'aua per stizar e diever.

a) per implonts
privats existents

² Schischoms ordeifer las zonas da baghegiar, che schain ella vischinonza da canalisaziuns san vegnir dispensai dalla colligiazium vid la canalisaziun communal, sehe la dismessa dall'aua piarsa succeda gia sin moda tecnic-, higienic- e legalmein irreproschabla. Spezialmein drova la colligiazium da menaschis purils e da horticultura bucca succeder, sche las auas tschuffas vegnan retenidas en grondas puschineras serradas giu sin tuts mauns, che laian bucca dar atras l'aua, senza surora, e che vegnan svidadas periodicamein per diever agricol.

³ La dispensa da colligiazium vid la canalisaziun da vischnaunca astga vegnir dada mo cun consentiment digl uffezi cantunal per schurmetg dallas auas.

b) per implonts
privats novs

Art. 10

¹ En cass che la colligiazium d'in schischom vid igl acquaduct communal ei aunc bucca pussevla, sa la suprastonza lubir ad interim l'erecziun d'implonts privats per agen basegns. La lubientscha ei puspei da revocar aschigleiti che la colligiazium agl acquaduct communal astga vegnir pretendida dal proprietari.

² Implonts da serenera privats san vegnir lubi dalla suprastonza excepziunaimain sin damonda e cun consentiment digl uffeci cantunal per schurmetg dallas auas, sche quels surveschan momentan ni permanent agi interess d'ina deflusiun irreproschabla e las prescripziuns cantunales e federalas vegnan observadas.

B. Colligiament

Erecziun dalla colligiazium

Art. 11

¹ La suprastonza decida il liug dalla colligiazium, la direcziun dalla lingia al conduct communal, la dimensiun ed il material dalla lingia sco la pendenza. Ella decida il liug e l'erecziun da sclusadairs, foss da controlla ed implonts speziels. Per colligiaziums vid conducts publics ei d'impunder tocs da fuorma T e sclusadairs da casa. La colligiazium entras furar il bischel ei buca lubiu.

² La suprastonza sa pretender colligiaziums comunablas. Ella sa cunzun sfurzar ils possessurs da lingias existentas da lubir ad auters possessurs da terren il cundiever dalla lingia encunter ina indemnisaziun comensurada. La colligiazium sto il petent schar erregier. Colligiaziums vid ils conducts d'aua publics astgan vegni fatgs mo da installaturs conzessionai dalla suprastonza.

Installaziuns

Art. 12

¹ Colligiaziums-casa dil provediment d'aua, lingias da deflusiun en casa ed installaziuns egl intern dil baghetg, cumpriu reparaturas vid quels implonts, astgan vegnir fatgs mo da gliעד cumpetenta che s'obligeschan da far da tut temps reparaturas en vischnaunca.

Cuosts dalla colligiazium

Art. 13

¹ Ils cuosts dalla colligiazium cumpriu dils implonts technics ch'ei'n nezzaris per unir las lingias privatas cun las pubitcas ei caussa dil petent. Colligiaziums preparadas dalla vischnaunca vegnan mess a quen al petent ensemen cun la lubientscha da colligiar.

² Sche la colligiazion survescha a plirs possessurs da schischom, ston tals purtar ils cuosts ensemen. San els buca secunvegnir per la partiziun dils cuosts, sche decida la suprastanza la cunpart dils cuosts per mintga possessur da schischom.

³ Sch'in proprietari da schischom ha lubiu il cundiever dalla lingia existenta, sch'ei il possessur da pli tard obligaus da prestar in importo per ils cuosts da baghegiar al possessur dalla lingia el mument dalla colligiazion. San ils possessurs da schischom buca secunvegnir sur dalla contribuziun, vegn quella fixada dalla suprastanza.

C. Manteniment

Manteniment e
controlla dils
implonts

Art. 14

¹ Tuts implonts da provediment d'aua e da deflusiun d'auas piaras dalla vischnaunca e privats ein da mantener constantamein en bien uorden. Donns vid implonts privats ein d'annunziar immediat alla vischnaunca. La suprastanza lai intercurir periodicamein ils implonts publics e privats. Las persunas incaricadas cun la controlla han da tut temps liber pass als implonts.

Rugalada da
munconzas

Art. 15

¹ Munconzas constatadas vid implonts publics lai la suprastanza rugalar immediat.

² Donns vid implonts privats ein da rugalar senza retard e sin agen cuost dal possessur sez ni sin ordinaziun dalla suprastanza.

³ Percass ch'in proprietari da schischom satisfa buca alias ordinaziuns ni sche l'intervenziun dalla vischnaunca en in cass urgent ei buca d'untgir ora, sa la suprastanza schar rugalar il donn sin cuost dil possessur, il qual sto vegnir orientaus immediat giudlunder, e quei en scret.

Responsabladad **Art. 16**

¹ Ils possessurs da schichom colligiaus ein responsabels per donns, ils quals seresultan ord negligentscha dil manteniment e survigilanza ni entras passivitat enten rugalar munconzas vid igl implont dalla vischnaunca ni da tiarzas personas. Els ein era responsabels per donns che succedan en consequenza d'ina colligaziun ni utilisaziun munglusa dallas lingias privatas.

² Resalvada stat la respondabladad per donns vid implonts privats che la vischnaunca ha caschunau.

III. Provediment d'aua en spezial

A. En general

Cau da fontauna; legier giu ils dumbraders

Art. 17

¹ La radunonza elegia mintgamai per dus onns il cau da fontaunas e siu substitut.

² Quels han ensemmen cul schef d'auas e cun la surpastonza da survigilar e mantener igl aquaduct.

³ La suprastonza numna ina persuna per leger giu ils dumbraders d'aus.

B. Retratga d'aua

Dretg da retratga, obligaziun d'annunziar l'interrupziun

Art. 18

¹ La vischnaunca furnescha en principi per schischom en la zona da baghetg aua da qualitat usitada ed en rama d'in diever normal.

² La furniziun d'aua per intents da mistregns ed industrials drova ina lubientscha dalla suprastonza. Caschuneschan ils implonts pertucconts cuosts specials per extensiuins digl aquaduct, sa la lubientscha vegnir fatga dependenta da contribuziuns commensuradas entras il petent.

³ La furniziun d'aua sedrezza suenter la habilitad da prestaziun digl aquaduct communal. Ina pressiu constanta sa buc vegnir garantida. Restrenschidas dalla furniziun d'aua caschunada en cass da munconza d'aua, da disturbi da menaschi, da barschament e d'autras raschuns sufficientas sto igl abonent acceptar senza pretender indeminsaziun.

⁴ Interrupziuns da furniziun d'aua enconuschentas gia ordavon sto la suprastonza far enconnuschent al pertuccont a dretg temps.

Bloccada
dall'aua

Art. 19

¹ La suprastonza sa ordinar ina bloccada dall'aua en suan-donts cass:

- a) tier retratga d'aua illegala
- b) sch'igl abonent d'aua ei en retard culs pagaments culpents pli che 6 meins
- c) sche las lingias da colligiazitun ni installaziuns en casa ein bucca eregidas ni mantenidas tenor prescripziun.

² Suenter haver giu endament culs possessurs ei la suprastonza cumpetenta da svidar implents communsals e privats che surveschan a casas bucca habitadas duront il temps da periodas freidas.

Exclusiun dalla
responsabladad

Art. 20

¹ La vischnaunca surpren neginas obligaziuns da furnir nuninterrutamein aua als abonents ed ei buca responsabla per interrupziuns temporaras ni sminuaziun dalla furniziun d'aua ni dalla qualidad d'aua senza pregiudeci dalla qualidad sco aua da beiber.

Snegar la
lubientscha da
baghegiar

Art. 21

¹ Aschilunsch ed aschiditg che la vischnaunca ei buca el cass da segirar il provediment d'aua da baghetgs novs, sa ella snegar la lubientscha da baghegiar.

C. Prescripziuns tecnicas

Erecziun
d'implonts
d'acquaduct

Art. 22

¹ Tuts implonts d'acquaduct ein d'eregier tenor las reglas dall'enconischientscha da baghegiar.

² Las prescripziuns tecnicas da quei regulativ ein d'observar.

³ Schilunsch ch'ei maunca prescripziuns spezialas, fixescha la suprastanza ella procedura da lubientscha da baghegiar las necessarias ordinaziuns, nua ch'ella setegn schi lunsch sco pusseivel vid las lingias directivas, las tesas directivas e recomondaziuns dall'uniun federala da spezialists da gas e d'aua (SVGW) e dall'uniun federala d'inschegniers ed architects (SIA).

Relaziuns da
pressiun e da
sperdita d'aua

Art. 23

¹ Ei la pressiun egl acquaduct memia gronda, sto igl abonent schar installar sin agen cuost in ventil da reducciun da pressiun nua che la lingia entra el baghetg.

² Per donns caschunai entras cunterfar a quellas prescripziuns ha il proprietari dil baghetg da star buns persuls.

³ Tonscha la pressiun d'igl acquaduct buca ad in abonent d'aua, sche sa el cun il consentiment dall'istanza da baghegiar prender las mesiras adequatas per in alzament dalla pressiun sin agen cuost.

⁴ Ils abonents d'aua ein obligai d'anunziar imediat alla vischnaunca sperditas d'aua constatadas.

Lingias d'aua

Art. 24

¹ Cun la colligiazion agl acquaduct communal ei da baghegiar en in sclusaduir e proveder tal cun ina tabla da sclusaduir.

² Lingias d'aua ston vegnir cuvretgas silmeins in meter aul e menadas en casa senza pusseivladad da schelar en. Las lingias ston scher silmeins 20 cm en material fin. Sche differentas lingias vegnan menadas el medem foss, ei d'observar ina distanza horizontala da pli pauc 40 cm. Per tuttas lingias d'aua astga vegnir duvrau mo material d'emprema classa, il qual corispunda alla pressiuin digl acquaduct, che po resister als stauschs da pressiuin usitai e che garantescha in cuoz normal digl implont. Bischels buca galvanisai ein scumandai. Lingias da materia artificiaza astgan vegnir lubidas mo eccepziunalmein. Tier tala applicaziun eis ei d'orientar l'ovra electrica.

Dumbraders
d'aua**Art. 25**

¹ En tuts ils baghetgs ch'ei colligiai cul acquaduct public ni culla canalisaziun communal sto vegnir installau dumbraders d'aua.

a) Obligaziun

² Baghetgs d'economia agricola ein dispensai dil dumbrader d'aua per installaziuns da buentar e talas en nuegl.

³ Ils dumbraders d'aua vegnan furni dalla vischnaunca e restan en siu possess.

⁴ Il dumbrader d'aua ei d'installar en in liug libers da scheltira, tgunsch da contonscher e direct sper l'intrada dalla lingia en casa. Il passadi leutier ei da tener libers, sinaquei che las controllas periodicas ed eventualas midadas dalla construcziun ed il leger giu sappien succeder senza impediments.

⁵ Retrer aua ord la lingia avon il dumbrader ei scumandau.

b) revisiun

Art. 26

¹ Revisiuns dils dumbraders d'aua ei caussa dalla vischnaunca.

² Donn che succedan tras negligentscha dil privat, cumpriu schelar en, ein caussa dil proprietari dalla casa.

³ Recloma il consumader d'aua pervia dalla dumbraziun, sto il dumbrader vegnir controllaus. Seresulta ei che tal funcziunescha endretg, sto il privat surprender ils cuosts pertucconts. Svaris da +/5 % ein da tolerar d'omisduas varts.

Controlla dils implonts d'aua

Art. 27

¹ Avon che cuvierer ein tuts implonts d'aua da schar colaudar e miserar en tras la suprastonza.

D. Hidrants

Hidrants

Art. 28

¹ La vischnaunca mantegn en ses reservuars ina reserva d'aua e mantegn ed eregia ina reit da hidrants.

² Ils hidrants astgan vegnir duvrai mo dil corp da pumpiers ni per auters intents publics.

³ La suprastonza sa lubir excepziunalmein e temporarmein il diever dils hidrants per basegns privats encunter in'indemisaziun comensurada. Cun la lubientscha ein da colligiar las condiziuns nezessarias.

⁴ En cass da barschament e duront exercecis da pumpiers ei l'aua necessaria ord implonts privats da dar giu senza indemnisaziun

E. Fontaunas publicas

Fontaunas publicas

Art. 29

¹ Sco fontaunas publicas valan talas che ein eregidas dalla vischnaunca e che vegnan survidas cun auo communal. Il cau da fontaunas procurescha che tuttas fontaunas publicas ein da tut temps promptas pil diever e ch'ellas vegnan schubergiadadas periodicamein. En cass da munconza d'aua sa la suprastonza sminuir ni serar giu l'aua en las fontaunas publicas.

F. Provediment d'aua privat

Provediment
d'aua privat

Art. 30

¹ Acqueducts privats astgan vegnir lubi mo sche la furniziun cun aua da qualidad usitada e las lubientschas cantunalas nezessarias schaian avon maun.

IV. Dismessa d'aua tschuffa en spezial

A. Sort dallas auas tschuffas e deflusiun

Definiziun dallas
auas piarsas

Art. 31

¹ Sut auas piarsas el senn da quest regulativ ei da capir tuttas auas duvradas e buca duvradas che deflueschan d'in schischom e dils implonts eregi sin tal.

Restricziun dalla
utilisaziun

Art. 32

¹ L'aua piarsa (tschuffa) che vegn menada ella reit dalla canalisaziun sto esser aschia, ch'ella fa buca donn allas parts dils implonts dalla canalisaziun e serenera, ni a lur menaschi, manteniment e schubergiada, ni periclitescha la veta da tiers e plontas en l'aua dil prefluent.

² Enten dar la lubientscha da colligiaziun ein d'observar las prescripziuns dalla lescha federala e cantunala da schurmetg dallas auas, en spezial dall'ordinaziun federala per las lingias da diflussiun (SH 814.225.21).

³ Expressivmein ei scumandau da menar direct- ni indirectamein ella canalisaziun suondontas materias:

- a) gas e vapurs
- b) materias tussegadas, hablas da piglar fiug ni d'explodir e materias radioactivas
- c) materias cun friads molestus
- d) puschinias ord tualettas senza derschentada, ord nuegls, lidimèrs, migliacs da compost sco diflussiuns ord silos da pavel

- e) materias gropas che caschunan stupadas ella canalisaziun, sco sablun, rumians, tschendra, crustas, restonzas da cuschina e da mazlerias, lumpas, deposits ord rimnaders da gliet, da sereneras e zavradars da ieli e grass
- f) materias spessas, buseccas sco bituma, catrama etc.
- g) ielis e gras, emulsiuns da bituma e catrama
- h) liquids cun temperatura sur 60° Celsius sco era pli gronds quantums da liquids cun ina temperatura che efectuescha ella canalisaziun suenter la mischeida ina temperatura da varga 40° Celsius
- i) accids e liquids che cuntengnan alcali en concentraziun nuscheivla (pli che ½ %)

⁴ En cass da dubi decida la suprastonza suenter consultaziun dall'associaziun serenera dalla Foppa e digl uffeci per schurmetg dallas auas. Sch'ina expertisa ei nezzessaria per la decisiun, ein ils cuosts da quintar al petent.

Aua jastra

Art. 33

¹ Aua da deflussiun buca tschuffergnada sco aua sfundrada, aua da fontauna sco era aua schubra da diever e per sferdentar ord l'industria e commerci ein da tener ton sco pusseivel separada dall'aua tschuffa ella canalisaziun e da manar direct en auas aviartas ni en lingias d'auas jastras.

² Auas da tetgs ein era da menar ton sco pusseivel en auas aviartas.

³ La suprastonza sa lubir da sfundrar auas jastras sche las relaziuns da terren lubeschan ei e sche negins disavantatgs neschan ordlunder. Resalvai restan ils dretgs da tiarzas personas.

Auas d'industria
e commerzi

Art. 34

¹ Aua tschuffa ord menaschis commercials ed industrials vegn mo prida si ella canalisaziun cun serenera da rimnada colligiada, e sch'ella ei tractada ordavon sufizientamein ed ei buca nuscheivla als implonts dalla canalisaziun, ed en spezial per ils implonts dalla serenera.

² Il project per igl implont dil tractament da quellas auas tschuffas ei d'inoltrar alla suprastonza ensemen cun la damonda da colligiaziun. Sch'igl ei nezessari sa la vischnaunca schar giudicar in um neutral dil fatg sur digl implont, e quei sin cuost dil patent.

Sistem da
deflussiun

Art. 35

¹ L'aua piarsa ei da menar giu el sistem zavrau. Resalvau ei la schubergiada prematura dall'aua piarsa (art. 34).

² Tier baghetgs existents che vegnan colligai cun la canalisaziun communal ein ils implonts singuls da serenera da metter ord funcziun, resalvau zavraders d'ielis minerals ed ils implonts per il tractament prematur d'auas tschuffas da menaschis commercials ed industrials.

Modas spezialas
dil tractament
d'auas tschuffas

Art. 36

¹ Per baghetgs ed implonts, ils quals san ord raschuns sfurzontas buca vegnir colligai cun la canalisaziun communal, e per auas tschuffas ch'ei buca adattadas per la serenera zentrala, ni che vegnan ord autras raschuns buca en damonda, ei l'aua tschuffa da tractar tenor las prescripziuns digl uffezi cantunal per schurmetg dallas auas.

² La suprastonza dispona dallas ordinaziuns nezessarias ella prozedura dalla lubientscha da baghegiar.

B. Prescripziuns da baghegiar e da menaschi

Execuziun dils
implonts d'auas
piarsas

Art. 37

¹ Tuts implonts d'aua piarsa ein d'execuir tenor las reglas renconuschidas dalla enconuschientscha da baghegiar.

² Las prescripziuns tecnicas da quei regulativ ein d'observar.

³ Schilunsch che prescripziuns spezialas mauncan, dispona la suprastonza las nezzarias ordinaziuns tecnicas en la prozedura dalla lubientscha da baghegiar, nua ch'ella setegn ton sco pusseivel vid las lingias directivas, las tesas directivas ed recumondaziuns dall'uniun federala d'ums dil fatg per auas piarsas (VSA) e dall'uniun federala d'inscheniers ed architects (SIA)

Conduct dalla
canalisaziun

Art. 38

¹ L'aua piarsa ei da menar alla canalisaziun sut tiara en bishels serra e spess, sche pusseivel en lingia grada. Il diameter minimal dil conduct sto esser 12,5 cm. Vegnan differentas lingias messas el medem foss, sto la distanza horizontala esser sil pli pauc 40 cm.

² Conducts da canalisaziun el liber son vegnir cuvretgs silmeins 1,0 m ault. Va il conduct tras mirs, sedamonda ei disposiziuns adattadas (filadiras, traversadas da plastic). Conducts privats el spazi da vias ston vegnir betonai en.

Ventilaziuns e
siaras encounter
tufians

Art. 39

¹ Implonts da drenadi ston vegnir ventilai sufizientamein. Indrez da ventilar ein da menar egl intern dalla casa tochen sur il tetg ora ed astgan buca sbuccar en tgamins ni tureras da ventilaziun.

² Tuts apparats sanitaris ein da ligiar tras siaras encounter tufians vid la canlisaziun casa. En stanzas cun dleflusiun duess era ina presa d'aua esser avon maun.

Zavraders

Art. 40

¹ Auas tschuffas ord localitads, en las qualas serimnan ielis, gras e materias che peglian fiug ed explodeschan (garaschas, luvratoris da reparaturas, plazs da lavar autos, menaschis d'industria da metals, stabiliments da lavar chemic etc.) astgan vegnir menadas en la canalisaziun mo sch'ellas repassen avon zavraders da mineralias.

² En cuschinas grondas da hotels, cantinas, ustrias, spitals etc., sco era en menaschis da fabricaziun da carn ed en tals dalla tecnologia organica eisi da baghegiar en zavraders da gras corrispundents allas relaziuns localas.

Drenadi da localitads pli profundas, implonts da pumpas, serradas da cuntercatsch

Art. 41

¹ Ord spazis pli profunds, che san buca vegnir drenai cun pendenza naturala, ei l'aua piarsa da spedir ella canalisaziun cun agid da pumpas. Per quei intent eisi d'installar las nezessarias serradas da cuntercatsch.

² Lingias cun pumpas da pressiuin ein d'eregir sur l'altezia maximala dil cuntercatsch dil conduct da vias.

³ Il possessur ha da procurar che las pumpas e las serradas da cuntercatsch vegnan tarschanadas e mantenidas en bien stan constantamein. El ei responsabels per ina funcziun irreproschabla dils implonts.

Schubergiar ils implonts da drenadi

Art. 42

¹ Tuts implonts da drenadi ein adina da mantener en bien stan e tenor basegns da lavar e schubergiar.

² Sereneras singulas ein da svidar e schubergiar tochen sin 20% dil cuntegn silmeins ina gada ad onn. Avon che meter en acziun, suenter mintg'allontanaziun dil gliet e schubergiada sto la serenera vegnir emplenida imediat cun auf frestga.

³ Rimnaders da gliet, zavraders da gras ed ielis minerals ein da svidar annualmein. La rauba zavrada ei da dismetter sin moda nunnuscheivla ed astga sut neginas circumstanzas vegnir messa ella canlisaziun ni en auas aviartas ni sutterranas.

V. Procedura da dar lubientscha

Obligaziun da lubientscha

Art. 43

¹ Tuttas colligiazions vid la reit d'acquaduct e canallsaziun dalla vischnaunca e dall'assoziazion serenera dalla Foppa, sco era l'erecziun d'implonts da drenadi a acquaducts privats, ni midadas d'implonts privats existents statan sut l'obligaziun da lubientscha.

² Damondas per la lubientscha da colligiazion ni lubientscha per l'erecziun ni midadas d'implonts privats ein d'inoltrar a scret en treis exemplars alla suprastonza.

³ La damonda en scret sto cuntener indicaziuns sur il basegn d'aua, resp. spezia e derivonza dall'aua piarsa. Plinavon ei d'aschunscher in plan da situaziun dil schischom en scala dil plan dil cudisch funsil, ord il qual ei veseivel:

⁴ la numera dalla perzella, la situaziun dalla reit publica e lingias da colligiazion privatas, da foss da controllas, sclusadurs sco era diameter dils bischeis, material de tals, pendenzas ed eventualas serradas da cuntercatsch e ventilaziuns.

Lubientscha

Art. 44

¹ La suprastonza interquera schebein la damonda corrispunda alla lescha da baghegiar, al regulativ avon maun ed allas prescripziuns dall'assoziazion serenera dalla Foppa ed allas prescripziuns cantunalas e federalas.

² Schilunsch che l'approbaziun d'ina damonda dependa dil consentiment dall'assoziazion serenera dalla Foppa e digl uffeci cantunal per schurmetg dallas auas, sto la suprastonza procurar per quei consentiment avon che dar la lubientscha.

³ Las lavurs da baghegiar astgan buca entscheiver avon ch'il project ei approbaus. Midadas dils plans approbai astgan daventar mo cun consentiment dalla suprastonza. Il petent sto purtar ellas tenor scala en ils plans approbai ni en plans novs.

Curdada dalla
lubientscha**Art. 45**

¹ La lubientscha concedida croda ord vigur sch'il petent entscheiva buca enteifer in onn culla execuziun dils implonts lubi.

² Sin damonda fundada sa la suprastonza prolunghir il termin conmensuradamein.

Controlla e
colaudaziun

Art. 46

¹ La finiziun dils implonts concedi ei d'annunziar alla suprastanza avon che cuvierer en. Quella lai intercurir ils implonts e dispona sur d'eventualas midadaa en cass da execuziuns contradictoricas alias prescripziuns.

² Il metter en acziun ils implonts ei lubiu mo cun lubientscha dalla suprastanza.

Taxa da
lubientscha e
responsabladad

Art. 47

¹ Per lubientschas e controllas da colligiazziuns sco era d'implonts d'auas piarsas privats incassa la vischnaunca contribuziuns che quarclan ils cuosts. Per fixar las contribuziuns valan las prescripziuns dalla lescha da baghegiar per contribuziuns per lubientschas. Tras la lubientscha e controlla d'implonts digl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas surpren la vischnaunca negina responsabladad per la construcziun, material adequat e sigertad dils implorts eregi.

VI. Finanziaziun

A. En general

Finanziaziun digl
acquaduct e
dalla dismessa
d'auas piarsas

Art. 48

¹ La vischnaunca quarcla las expensas per l'erecziun, il menaschi e manteniment dils implonts publics digl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas cun contribuziuns da colligiazziun e cun contribuziuns da gudida.

² Las expensas per igl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas sco era las intradas tras contribuziuns da proprietaris da schischom e gudiders dals implonts communal ein da cudischar dapersei el quen da vischnaunca. In eventual surpli d'intradas ei d'applicar per intents digl acquaduct e dalla dismessa d'auas piarsas.

Persuna
obligada a
contribuziuns

Art. 49

¹ Las contribuziuns fixadas el regulativ present ston ilsproprietaris da schischom purtai el cudisch funsil pagar. (proprietaris singuls, da cuminonza e cunproprietaris)

² Quens e disposiziuns ein en principi da termetter als proprietaris da schischom. En relaziuns da cunproprietad e da proprietad complessiva eisi avunda da termetter ad in singul da quels proprietaris, en cass da cuminonzas da proprietaris d'alzadas alla administraziun.

B. Contribuziun da colligiazium: En general

Taxas da colligiaziums

Art. 50

¹ Per l'erecziun, slargada e midada d'implonts publics digl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas incassescha la vischnaunca contribuziuns da colligiazium.

² Obligai a contribuziuns ein baghetgs novs e midadas da baghetgs sco era baghetgs existents che vegnan l'emprema gada colligiai al provediment d'aua communal ni alla canalisaziun.

³ Las contribuziuns fixadas valan sco secumprada dil proprietari da sulom en ils implonts existents publics digl acquaduct e dalla dismessa d'aua piarsa.

⁴ Vegnan novs implonts eregi, ils quals muntan buca mo ina extensiuin dalla capacidat, sche sa la vischnaunca pretender da tuts proprietaris colligiai contribuziuns da colligiazium suplementaras.

Basis da quintar

Art. 51

¹ Las taxas da colligiazium per igl acquaduct public e la dismessa d'auas piarsas ein da quintar sin fundament dalla valeta nova dall'assicuranza da baghetgs tenor la pli nova schazegiada plus mintgamai ils supplements da carischia.

² S'augmenta la valeta nova dall'assicuranza tras midadas posteriuras dii baghetg per sil pli. pauc 10 % ni dapli, sch'eisi da prestar in pagament suplementar sin gl'entir surpli dalla valeta.

³ Vegn in baghetg destruius entiramein, mo per part ni spazzaus, sch'ei las contribuziuns prestadas pli baul da scuntrar.

⁴ Prestaziuns dils proprietaris tras erecziuns e finanziaziuns anticipadas d'implonts d'avertura dalla secunda etappa vegnan bucca quintadas. Resalvau il restituir pagaments anticipai tenor art. 75 LB.

C. Contribuziun da colligiazium: tariffa dallas contribuziuns

Contribuziun per colligiazium aquaduct **Art. 52**

¹ La contribuziun unica per colligiar agl acquaduct public fa en procents dalla valeta nova dall'assicuranza ni dil surpli da valeta tenor art. 51 alinea 2 per

- baghetgs d'economia agricola 0.5%
- ulteriurs baghetgs ella zona da baghegiar 2.0%
- ulteriurs baghetgs ord la zona da baghegiar 2.5%

Contribuziun per colligiazium canalisaziun **Art. 53**

¹ La contribuziun unica per colligiar alla canalisaziun cun serenera zentrala fa en procents dalla valeta nova dall'assicuranza da baghetgs ni dil surpli da valeta tenor art. 51 alinea 2 per:

- baghetgs d'economia agricola 0.8%
- ulteriurs baghetgs ella zona da baghegiar 3.0%¹
- ulteriurs baghetgs ord la zona da baghegiar 2.5%

Contribuziuns per edifecis spezials **Art. 54**

¹ La fixaziun definitiva per contribuziuns da colligiazium per edifecis spezials tenor art 50, alinea 3 da quest regulativ per cass singuls vegn decidida dalla radunonza communal da cass tier cass.

² Per quintar la contribuziun da talas colligiaziums vala gl'art. 51 da quest regulativ.

---

¹ Midau da 2% sin 3% tenor protocol radunonza da vischnaunca dils 27.11.2000

D. Contribuziun da colligiazium: incasso dallas contribuziuns

Incasso

Art. 55

¹ Las contribuziuns per baghetgs novs e midadas vegnan messas a quen provisoricamein ensemen cun la lubientscha da baghegiar sin fundament dils quosts schazegiai tenor la damonda da baghegiar. Ellas ein da pagar avon la colligiazium.

² Il quen definitiv suonda sunter l'entrada dil schazetg dalla valeta nova. La differenza denter il quen provisoric e definitiv ei da pagar ni restituir senza tscheins enteifer 60 dis dapi la retschavida dil quen definitiv.

³ La contribuziun da colligiazium per baghetgs existents vegn messa a quen als proprietaris il mument dalla colligiazium sebasond sin il davos schazetg dalla valeta nova.

⁴ La suprastonza sa sin damonda lubir il pagament da colligiazium per baghetgs existents en ratas enteifer 3 onns. Ils imports restai ora ein da tscheinsir sco las empremas hipotecas dalla banca cantunala grischuna. En cass da midada da proprietari, cun exepziun d'jertas, crodan tuttas contribuziuns buca pagadas plus ils tscheins immediat.

Protestas

Art. 56

¹ Protestas encunter las contribuziuns definitivs ein d'inoltrar en scret e motivadas alla suprastonza enteifer 20 dis.

² La suprastonza decida sur las objecziuns fatgas valer e communichescha al protestader l'altezia dalla contribuziun debitonta en ina decisiun contestabla.

Dretg da pegn

Art. 57

¹ Per tuttas contribuziuns ha la vischnaunca il dretg da pegn tenor art. 162 LITCCS

E. Contribuziuns da diever

Contribuziuns da diever **Art. 58**

¹ La vischnaunca fa pagar contribuziuns annualas da diever per igl acquaduct e per la dismesa dallas auas piarsas, las qualas ston garantir sper las expensas ordinaras da menaschi era ils cuosts dalla vischnaunca per il manteniment e renovaziuns dils implonts publics.

² La contribuziun annuala per igl acquaduct ei 0.50 frs. per m³ aua duvrada, sil pli pauc denton 100.- frs per habitaziun.²

³ La contribuziun annuala pil puresser ei 5.- frs per envernanda.³

⁴ Per buentaders nuegl senza dumbrader vegn'quintau ina contribuziun da 10.-frs ad onn.

⁵ Per nuegls ed auters cass exepziunals, ils quals retrain aua senza dumbrader munta la contribuziun 15.- tochen 50.- frs ad onn. La suprastonza fixescha quella da cass tier cass.

⁶ La contribuziun annuala d'utilisaziun per la dismesa d'auas piarsas ei 200% dalla taxa d'aua.

⁷ Per il dumbrader d'aua vegn quintau ina taxa annuala da 10% dil prezi dil dumbrader.

Contribuziuns per diever spezial **Art. 59**

¹ Per auas da baghegiar vegn quintau pauschal 150.-⁴

---

² midau da 0.25 frs. / 40 frs sin quellas cefras tenor protocol radunonza da vischnaunca ils 27.11.2000

³ Aschuntau tenor protocol radunonza da vischnaunca ils 27.11.2000

⁴ Midau da 0.05 Frs / minimum 50 Frs sin 150 Frs. tenor protocol radunonza da vischnaunca ils 27.11.2000

Incasso dallas
contribuziuns da
diever

Art. 60

¹ Las contribuziuns da diever per igl acquaduct e la dismessa d'auas piarsas vegnan quintadas periodicamein als proprietaris dils schischoms.

² La contribuziun per aua da baghegiar ei da meter a quen al petent cun la lubientscha da retrer aua.

³ Las contribuziuns ein da pagar enteifer 90 dis dapi la retschevida dil quen da contribuziun.

Protestas

Art. 61

¹ Protestas encunter ils quens da contribuziuns d'utilisaziun ein d'inoltrar al la suprastonza a scret e motivada enteifer 20 dis.

² La suprastonza examinescha las objecziuns fatgas valer e communichescha al protestader l'altezia dalla contribuziun debitonta en ina decisiun contestabla.

VII. Execuziun e dretg legal

Execuziun

Art. 62

¹ La suprastonza vegn incaricada cun l'execuziun dil regulativ present.

² Per executar ses pensums sa ella trer tier umens competents ni seschar cussegliar.

³ Pensums da pintga impurtonza san vegnir delegai al schef dil fatg da baghegiar ni al cau da fontaunas.

Cuntraacziuns

Art. 63

¹ Per accziuns encunter las prescripziuns da quest regulativ, sco era encunter las proceduras e ordinaziuns relaschadas sebasond sin quel, valan las prescripziuns dalla lescha da baghegiar.

² Resalvadas restan las prescripziuns spezialas dil dretg federal e cantunal pervia d'accziuns encunter las prescripziuns federalas e cantunalas per il schurmetg dallas auas.

Mieds legals

Art. 64

¹ Conclus e disposiziuns dalla suprastonza sin fundament da quest regulativ san vegnir contestai tenor las disposiziuns dalla lescha dalla dertgira administrativa enteifer 20 dis cun recuors tier la dertgira administrativa.

² Conclus e decisiuns contestabels ed obligai da comunicar ston esser suttascrets dil president communal e digl actuar e ston cuntener l'indicaziun dils mieds legals.

³ Encunter ordinaziuns da singuls funcziunaris communals tier l'applicaziun dil regulativ present, sa il pertuccau far protesta tier la suprastonza en scret e motivau enteifer 14 dis.

VIII. Disposiziuns finalas

Vigur e determinaziuns transitoricas

Art. 65

¹ Quest regulativ va en vigur cull'approbaziun dalla radunonza communal. Cun sia entrada en vigur valan tuttas prescripziuns cuntradictorias d'avon dalla vischnaunca abrogadas, en spezial il regulativ d'aua dils 27 da mars 1971 ed il reglament da canalisaziun dils 20 da zercladur 1970. Quei regulativ ei applicabels per tuttas damondas da colligiazion e projects da baghegiar ch'ei aunc buca lubi il mument ch'el va en vigur.

² Aschia concludiu dalla radunonza da vischnaunca ils 30 d'avrel 1982. / Revidiu contribuziuns: 27.11.2000⁵

Ediu tras			
Acceptau tras	radunonza communal	ils	27.11.2000
Controllau tras			
Publicaziun uffiziala dalla vischnaunca da Sagogn.			

⁵ Aschuntau tenor protocol radunonza da vischnaunca ils 27.11.2000